

Lietuvj pasitikėk savimi
ir savo tautiečiais, o gy-
venimas tau šypsis.
Vias žygius paremk
kilniū žmoniškumu.

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

New York Public
Library
470 Fifth Ave.

Kiekvienas geros valios
lietuvius privalo dirbti tau-
tinius darbus. Svarbiau-
sias lietuvybės palaikymui
darbas—platinimas tauti-
nės spaudos.

LIII. METAI. 196 (785) N. Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1939 M., RUGPĖLIO-AUGUST 25 D.

KAINA 3 CENTAI

VOKIETIJOS RUSIJOS SUTARTIS PASIRAŠYTA

ŠIANDIEN

Nuomonės
Ką Lloyd George sakė
Kokia laukia ateitis
Vokietijai nepavydi

J. KROZE

Vokietijos Sovietų Sąjungos susitarimas sudaryti tarpusavio nepuolimo sutartį visame pasaulyje sukėlė įvairių nuomonių, kurių keleta reikėtų čia paminėti: "Rusijos ir Vokietijos — dviejų galingiausių pasaulyje diktatorių susitarimas gali baigtis fanatišku užsimojimu valdyti ar sugriauti visą pasaulį". "Rusija pasiduoda tam, kuris daugiausia jai siūlo". "Stalinis ir Hitleris nori sunaikinti demokratines valstybes, kurių ir vienas ir kitas nekentia".

Įdomu pakartoti buvusio Anglijos Ministro Pirminko Lloyd George mintį pareikštą Versalio Taikos Konferencijoje. Tuomet jis sakė: "Didžiausias pavojus, kurį aš matau ir kuris gali kilti iš dabartinės padėties yra kad Vokietija gali kada nors sujungti savo jėgas su bolševikiška Rusija. Vokietijos protas ir iniciatyva, o Rusijos didumas, medžiaga, gyventojai, gali sudaryti didžiausią pavojų visam pasauliui. Tas pavojus tuo didesnis, kad Rusijos revoliucionieriai fanatiškai spūnuoja jėga užvaldyti visą pasaulį".

Vokietijos ir Rusijos susidėjimas, tikrai pasauliui gal būt pavojingas. Tačiau jau yra pareiškęs ne vienas mokslininkas ir pasaulinių reikalų ir ideologijų žinovas. Bet taip pat neabejojama, kad vokiečiai su rusų negali gyventi. Kol jie du laimės, jie gali sutikti, bet kada tie laimėjimai pasibaigs, tuomet jie negalės pasidalinti laimėjimo laurais. Sunaikinę pasaulį jie du vienas kitą sunaikintų. Tačiau vokiečiai, žino ir rusai.

Bet šiaip ar taip kalbant Vokietijai Rusija reikalinga. Dabar Vokietija per daug industrializuota ir jos industrijai reikalinga žaliava. Tokia žaliava ji gali gauti Rusijoje. Rusijai, iš kitos pusės, reikalinga industrija, nes kaip penkmečių planai iki šiol parodė, bandymai suindustrializuoti visą Rusiją, davė labai menkas išdavas — jai reikalinga industrialinė Vokietija.

Bet reikia pažiūrėti ir iš kitos pusės. Susidėjusi su Vokietija Rusija jau nebus komunistinė, o Vokietija nebus nacinė. Vienai ir kitai reikia keisti savo ideologijas, principus, nors po oda viena ir kita yra vienodos. Rusijos susidėjimas su Vokietija reikš Tolumų Rytų izoliaciją, visos demokratinės valstybės turėtų dar daugiau susijungti, neišimant ir Jungtinių Amerikos

NEPUOLIMO SUTARTI PASIRAŠĖ MOLOTOVAS IR RIBBENTROPAS

Naujoji sutartis buvo pasirašyta Stalino aki-
vaizdoje po trijų valandų pasikalbėjimo

MASKVA, rugp. 24 d. — Šiandien anksti rytą Vokietija ir Sovietų Sąjunga pasirašė 10 metų nepuolimo sutartį, kuri, jeigu po to laiko nei viena, nei kita valstybė neatšauks, automatiškai galios dar penkių metų laikotarpiui. Sutartį Vokietijos vardu pasirašė Užsienų Reikalų Ministras Ribbentropas, o Rusijos vardu Užsienų Reikalų Ministras Molotovas. Sutarties pasirašymo metu konferencijos kambaryje buvo ir Sovietų Sąjungos diktatoriaus Stalinas, kuris abu ministrus pasveikino.

Anksčiau, kaip buvo pačių rusų skelbta, sutartis bus tokia, kad nekludys Anglijos, Prancūzijos, Sovietų Sąjungos susitarimui, pasirodo, buvo tik sąmoningai paskleistas gandas, nes sutartyje tokio paragrafo nėra. Kaip matyti iš pačio teksto Sovietai net negali susidėti su valstybėmis, kurios organizuoja frontą prieš Vokietiją. Tokiu būdu, automatiškai nutrauktos visos derybos su angliais ir prancūzais, kurios vyko Maskvoje iki sutarties pasirašymo.

Taip pat paaiškėjo, kad tuo metu kai rusai tarėsi su angliais ir prancūzais, taip pat buvo vedamos slaptos derybos su Vokietijos atstovu Maskvoje. Ribbentropo derybos su Molotovu, Staliniui klausant, tęsėsi tik tris valandas.

Valstybių. Kova būtų nepaprastai griežta ir žiauri, ir abi pusės lygiai nukentėtų.

Kai kurie visuomeninio gyvenimo tyrinėtojai sako, kad Rusija ir Vokietija susidėjusios sudarytų didžiausią pavojų visam pasauliui. Tai būtų ne lyginant Žiauriojo Atilos žygius prieš civilizaciją ir kultūrą. Griūtų viskas.

1936 metais Hitleris kalbėdamas Niuremberge pareiškė, kad jeigu jis turėtų Urulų kalnus su jų neišsemiamu žaliavos šaltiniu, Sibirą su nepereinamomis giriomis, Ukrainos kviečių aruodą, nacionalizmui vadovaujant, visa Vokietija plauktų taukose.

Žmonės nepavydi Vokietijai plaukioti taukose, tačiau visiems rūpi kaip Vokietija bandys tuos Urulų kalnus, tą Sibirą ir tą Ukrainą išnaudoti. Ji gali tai bandyti dviem būdais: karu ir prekyba. Prekybos kelias Vokietijai, kaip dabar atrodo, yra atviras, tačiau klausimas ar iš tikrųjų Vokietijai užteks to kelio, kurį ji gali gauti taikiu būdu.

VOKIETIJOS RUSIJOS SUTARTIES TEKSTAS

Vokietijos ir Sovietų Sąjungos vyriausybės, norėdamos sustiprinti tarpusavyje taiką, 1926 metų balandžio mėn. Vokietijos Sovietų Sąjungos neutralumo sutarties dvasioje, yra nutarę susitarti:

I
Abi susitariančios pusės pasizada susilaikyti nuo bet kokių agresyvių žygių, bet kokių jėgų panaudojimo ir nuo bet kokio viena kitos puolimo, viena ar sutartyje su kitomis valstybėmis.

II
Jeigu viena iš pasirašiusių valstybių (Vokietija ar Sovietų Sąjunga) taptų trečios valstybės karo objektu, kita neterminuotai susitars su trečia valstybe.

III
Abiejų susitarusių valstybių vyriausybės ateištyje palaikys nuolatinius pasitarimų ryšius ir viena kita informuos apie bendrų interesų reikalus.

IV
Nė viena iš aukščiau susitarusių valstybių nesudės su bet kuria kita valstybių grupe, kuri tiesioginiai, ar netiesioginiai taikoma prieš vieną iš šių sutartį pasirašiusių valstybių.

V
Jeigu kiltų koks nors nesuspirtimas tarp susitarusių valstybių, abi pusės pasikeis išimtinai draugingomis nuomonėmis ir neausiprirtimas, jeigu bus reikalas, bus sprendžiamas arbitracijos komisijos.

VI
Šioji sutartis galios dešimties metų laikotarpiui, su ta sąlyga, kad jei nė viena pusė per metus laiko po sutarties termino nepraneš kitai, kad ji nori sutartį nutraukti, sutartis automatiškai galioja dar penkiems metams.

VII
Šioji sutartis bus ratifikuota kuogreičiausia. Ratifikacijos dokumentais bus pasikeista Berlyne. Sutartis įsigalioja tuojau ją pasirašius.

Sutartis parašyta vokiečių ir rusų kalbomis. Vokietijos vyriausybės vardu pasirašė Ribbentropas, o Sovietų Sąjungos vardu, Molotovas.

Neleidžia steigti draugiją

VILNIUS. — Švenčionių storasta uždraudė steigti "Kultūros" Draugijos skyrius Pašaminėje, Murmose ir Krikonyse.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Lietuva laimėjo aviacijos
varžybas

KAUNAS, rugp. 22 d. — Nuo rugpjūčio 16 dienos Kaune vyko Baltijos aviacijos sklandytuvų aviamodelių varžybos, kurias laimėjo Lietuva.

Lietuvos krepšininkai kviečiami į Čicagą

KAUNAS, rugp. 22 d. — Lietuvos krepšininkai yra gavę Čicagos De Paul ir Loyola universitetų kvietimą atvykti rungtynėms. Kvietimą Kūno Kultūros Rūmai svarsto teigiamai.

Lietuvos skyrius Karaliaučiaus mūgėje turi pasisekimą

KARALIAUČIUS, rugp. 22 d. — Lietuvos skyrius Karaliaučiaus Rytų mūgėje turi didelį pasisekimą. Ryšį su tuo vyksta pasitarimai su vokiečių prekybos atstovais eksporto reikalui.

Valentinas Gustainis paskirtas Eltos direktorium

KAUNAS, rugp. 23 d. — Žinomas žurnalistas ir publicistas Valentinas Gustainis paskirtas Eltos direktorium.

KANCLERIS HITLERIS PRANAŠAUJA LENKIJAI ČEKOSLOVAKIJOS LIKIMĄ

Mano, kad rusai davė vokiečiams laisvas rankas
daryti ką nori Rytų Europoje

LONDON, rugp. 24 d. — Sovietų Sąjungos Vokietijos nepuolimo sutarties pasirašymas Anglijos ir Prancūzijos politiniuose sluoksniuose sukėlė didelio nerimo ir susirūpinimo. Niekad Anglijai ir Prancūzijai nebuvo pastebėtas toks didelis pasiruošimas ir tokia netikrovė rytojumi, kaip dabar.

Jau nuo vakar dienos visa Anglija staiga virto, tarytum, kariuomenės ir karo stovykla. Kariuomenė, karo aviacija, karo laivynas koncentruojami strateginiuose punktuose, o gyventojai įspėjami pasiruošti priešlektuvinei apsaugai.

Vis dėlto reikia pastebėti, sako korespondentai, kad aki-vaizdoje šių naujų įvykių, kuriuos dabar pergyvena Europa, anglai ir prancūzai užsilaiko labai ramiai. Abi valstybės, nežiūrint vokiečių rusų susitarimo, pasiryžusios išlaikyti savo obligacijas Lenkijai, jeigu ta pradėtų kariuotį su Vokietija.

Paskutinę minutę anglų pasiuntinys Berlyne aplankė Hitlerį ir pasiūlė taikingą Lenkijos Vokietijos ginčo sprendimo būdą, tačiau Hitleris pareiškė, kad Lenkija turi būti padalinta ir turi patekti po Vokietijos protektoriatu. Dabar, esą, Vo-

NUSIŽUDĖ BOLIVIJOS DIKTATORIUS

LA PAZ, Bolivija, rugp. 24 d. — Vakar prie gana misteriškų aplinkybių rastas negyvas Bolivijos diktatoriaus Prezidentas Busch. Vėliau Bolivijos ministrų kabinetas paskelbė, kad jis pats nusišovęs. Jo vietą dabar užėmė pro-nacis Gen. Carlos Quintanilla. Manoma, kad Bolivijoje buvo laukiama perversmo, o Prezidentas Busch prieš kurį laiką buvo pareiškęs, kad jis gyvas nepasitrauks iš savo vietos. Yra spėjolimų, kad jis buvo nužudytas.

ROOSEVELTAS GRĮŽTA IŠ ATOSTOGŲ

WASHINGTON, rugp. 24 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Rooseveltas, kuris šiuo metu atostogauja, dėl įvykių Europoje, skubiai grįžo į Washingtoną.

PREKYBOS DERYBOS SU ITALIJA

KAUNAS. — Jau baigiamos diplomatinio keliu vedamos ekonominės derybos tarp Lietuvos vyriausybės ir Italijos ir netrukus numatoma sudaryti naują prekybinį susitarimą.

PREKYBOS SUTARTIS SU URUGVAJUMI

KAUNAS. — Lietuvos įgalios ministras Pietų Amerikai Aukštuolis rugpjūčio 5 d. pasirašė prekybos sutartį tarp Lietuvos ir Urugvajaus.

TARIASI DEL TEISMO BYLŲ

KAUNAS. — Klaipėdos krašto ir centro teismuose po Klaipėdos krašto atskyrimo pasilikuoms byloms sutvarkyti numatoma pradėti su atitinkamomis vokiečių įstaigomis pasitarimus. Taip pat numatomi pasitarimai dėl pasikeitimo kaliniais.

LONDON, rugp. 24 d. — INS praneša, kad šiandien iš Vokietijos gilumos į pasienius vyksta dideli kariuomenės būriai, taip pat karo lėktuvai, mašinos ir sunkvežimiai. Visoje Vokietijoje mobilizuojama atsarginiai.

DANZIG, rugp. 24 d. — Lenkijos Danzigo sukonzentruota apie 15,000 Danzigo kariuomenės.

LONDON, rugp. 24 d. — Jungtinių Amerikos Valstybių Prezidentas Rooseveltas planuoja paskelbti didelę paskolą visoms nekariaujančioms valstybėms.

BURGOS, Ispanija, rugp. 24 d. — Vokietijai pasirašius nepuolimo sutartį su Rusija, Ispanijos vyriausybė laiko Ispanijos Vokietijos Italijos susitarimą automatiškai panaikintu. Ji dabar laiko save neobliguota Vokietijai ir Italijai už pagalbą pilietinio karo metu ir žada derinti savo užsienio politiką, be Vokietijos ir Italijos pagalbos ir patarimo.

TOKIO, Japonija, rugp. 24 d. — Japonijos politiniai sluoksniai neabejoja, kad Vokietija juos panaudojo savo tikslams ir reikalms prieš Rusiją ir Angliją. Dabar po Vokietijos Rusijos nepuolimo sutarties pasirašymo Japonija jaučiasi apvilta ir izoliuota. Jei beliko dabar glaudintis prie Anglijos ir Prancūzijos, jeigu tos valstybės jos norės.

VARŠUVA, rugp. 24 d. — Lenkijos Generalinis kariuomenės štabas šiandien specialiam susirinkime pašaukė karo tarnybai dar pusę milijono atsarginių karių, kurie jau vyksta į mobilizacijos punktus.

PARIS, rugp. 24 d. — Prancūzija paskelbė atsarginių karių mobilizaciją ir pradėdė įstatymus, kuriais valdžiai leidžiama mobilizuoti visus krašto rezervus karo reikalams. Vokietijos pasienyje didelis prancūzų kariuomenės koncentravimas. Taip pat paruoštas planas evakuoti civilinius gyventojus iš Paryžiaus.

BERLIN, rugp. 24 d. — Vokietija tikisi, kad per tris keturias dienas, kol anglai ir prancūzai sumobilizuos visą savo kariuomenę karui, ji galės lengvai apsidirbti su Lenkija, kuriai žada palikti tik tas žemes, nuo Vislos upės į rytus. Tarp Danzigo ir Lenkijos šiandien sustabdytas traukinių susisiekimas. Danzige vakar ir šiandien sulaukta daug lenkų geležinkeliečių ir muitininkų. Kai kuriose vietose Lenkijos pasienyje įvyko susišaudymai tarp lenkų ir vokiečių. Pranešama, kad vokiečiai ties Bydgosz perėjo per sieną ir užėmė miestelį.

ROMA, Italija, rugp. 24 d. — Italijos diktatorius Mussolinis, sakoma, turį paruošęs naują planą, kurio pagalba paskutinę minutę galima bus išvengti Europoje karo. Planas bus pateiktas tik tuo atveju, jeigu nebus kitų galimybių išvengti karo.

Vėliausiomis žiniomis, anglų diplomatinė ir militarinė misija iš Maskvos išvyko į Suomiją, o prancūzų misijos išvyko į Paryžių.

Anglijos karo laivynas sukonzentruotas tarpe Danijos ir Norvegijos, kur užblokovė geriausius Vokietijos karo laivus Baltijos jūroje.

Nuo šios dienos iš Anglijos uždrausta išvežti plieną, vargumą ir kitus produktus, kurie gali būti naudojami karo reikalams.

LONDON, rugp. 24 d. — Šiandien Anglijos karaliai grįžus į Londoną iš Skotijos, žmonės Londone gatvėse šaukė: "Mūsų karaliau, atnešk mums taiką!". Tuo tarpu senuose Parlamento rūmuose šiandien susirinko abiejų rūmų atstovai nepaprastai Parlamento sesijai, kurioje Chamberlainas perskaitė savo pareiškimą apie vėliausius įvykius. Savo kalboje jis nurodė, kad visos Anglijos pastangos buvo taikingai išspręsti ginčus, tačiau jeigu tos pastangos nepavyko, tai dėl kitų nenoro tartis. Jis taip pat pabrėžė, kad jeigu Anglijai ir jos sąjungininkams lemta kariuoti, Anglija kariaus, nežiūrint, kokia kaina. Nuo savo duotų Lenkijai pasižadėjimų ji negalinti atsisakyti. Be to, gindama Lenkiją, Anglija gina, ne rytų Europos interesus, bet žmoniškumo principus, be kurių civilizuotas pasaulis negali ramiai gyventi. Parlamente jis kalbėjo daugiau kaip valandą laiko, o visi nariai rimtai jo išlausė. Po jo kalbos kai kurie kėlė ovacijas.

Pranešama, kad Anglija vis dar bando Lenkijos Vokietijos dėl kitų nenoro tartis. Jis taip pat gindą išspręsti taikingai.

VIENYBĖS METINIS PIKNIKAS

ŠI SEKMADIENI RUGP. 27 D., KLASČIAUS CLINTON PARKE, MASPETHE, N. Y.
PRADŽIA 1 VAL. PO PIETŲ. PIKNIKE DALYVAUS ŽYMIŲ SVĘČIŲ IŠ LIETUVOS
IR TOLIMŲ KOLONIJŲ. BUS ĮDOMI IR ĮVAIRI PROGRAMA. VISI DALYVAUKITE.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by

Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA

Table with subscription rates: Brooklynne ir užsieniuose: Metams \$7.00, Pusei metų \$3.75, Trims mėnesiams \$2.00, Vienam mėn. \$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje: Metams \$5.00, Pusei metų \$2.75, Trims mėnesiams \$1.65, Vienam mėn. \$0.75

Visais reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

GYVENIMAS IR DIDŽIAUSIUS PRIEŠUS SUTAİKO

Gyvenimas yra stebkladaris. Jo eigoje iškilę žmonių, net valstybių bendri interesai sutauko ir didžiausius priešus. Mar žmonių gyvenimas, kaip tokis, lengvai nesiduoda pasukamas žmogaus norams naudingomis kryptimis.

Net didžiausi užsispyrėliai, žiauriausi reformistai, kurie nesigali net žmonių gyvybes aukoti gyvenimo eigos ūmam pakeltimui, galų gale priversti prisipažinti bejėgiais, turį taikytis prie gyvenimo eigos ir tenkintis vien tokiomis reformomis, kokias pats gyvenimas leidžia daryti.

Jei metai laiko atgal kas nors būtų tikrines, kad šiandien nacių diktatorių Hitleris susikalbė ir susitaro su komunistų diktatoriumi Stalinu, tai visas pasaulis būtų tik pasijuokęs iš tokios pranasystės. Dar taip neseniai Hitleris ugnimi spiaudė į komunistų ir jo vadus ir tuo pačiu Hitleriui ir jo nacizmui atsimekėjo komunistų Stalinas ir kiti jų vadai.

Bet gyvenimas tokio diktatorių nusistatymo nepripažino. Ir šiandien iš mirtinų priešų draugai pasidarė. Naciai ir komunistai ne tik pasirašė dideliu draugingumu paremtą prekybos sutartį, bet priešo net ir prie politinės sutarties ir pasirašė nekuriavimo sutartį. Ant kiek stipriai suriša nacių su komunistais šios sutartys, kitas klausimas. Svarbus pats faktas, kad gyvenimas suvedė į draugingus santykius net tokius priešus, kurie vieni kitiems pražūtį skelbė.

Kuomet net galingų valstybių absoliučiai valdonai iš mirtinų priešų draugais virsta, kai gyvenimo eiga jiems tą padiktuoja, tad kiek svarbos gyvenime turi atskirų žmonių užsikištumai prieš kitus žmones? Aišku, atskirų žmonių asmeniniai pikrumai prieš kitus žmones jokios reikšmės gyvenime neturi. Nepajęgiant asmeninius pikumus suvaldyti ir padarytas asmenines skriaudas užmiršti žmonės tik savo gyvenimą nuodija ir kol gyvi patys save skriaudžia. Tokių žmonių galima tik pasigailėti, nes jie yra labai nelaimingi.

Europos tarptautinių santykių arenoje įvykiais gali pasimokyti kiekvienas pajęgiantis blaivai protauti žmogus. Gyvenimo eigoje išskyla bendri reikalai, bendri interesai, kurie priverčia ir didžiausius priešus draugais būti. Šią tiesą ypač turėtų suprasti ideologiniai rysiavai sujungti žmonės ir vardan bendrų interesų turėtų užmiršti asmeninius pikumus ir nesutikimus.

Anksčiau ar vėliau gyvenimas skaudžiai pasijuokia iš visų užsispyrėlių ir užsikirtėlių, nežiūrint kuria kryptimi tokie užsikirtimai demonstruojami. Tokiu pačiu būdu beširdis gyvenimas skaudžiai pasijuokė net iš galingiausių pasaulyje diktatorių užsikirtimo.

LENKIJOS BAŽNYČIA YRA PATRIOTIZMO TVIRTOVĖ

Lietuvos žinių redaktorius p. J. Kardelis savo įspūdiuose iš apsilankymo Lenkijoje su Lietuvos žurnalistu ekskursija, tarpe kita aprašo ir Lenkijos bažnyčios patriotizmą. Tas p. Kardelio aprašymas įdomus, todėl jį perspausdiname ir mūsų dienraščio skaitytojų informacijai.

Dar prieš karą aš vis girdėdavai apie "polską viarą". Dabar kai radijas žmoniui atidaro naują nepaprastą susisieki-mo būdą, retkarčiais išgirsdavau Lenkijos kunigų pamokslus. Nė vieno jų nesu girdėjęs be paminėjimo lenko vardo, o labai dažnai tie pamokslai — per dėm patriotinės pamokos. Dabar, lankydamas Lenkijos vietoves, muziejus ir bažnyčias, aš dar daugiau radau duomenų, kurie išaiškina, kodėl būtent katalikų bažnyčia Lenkijoje yra vadinama "Polska viara".

Iš tikrųjų Lenkijos katalikų bažnyčia — perdėm tautinė bažnyčia. Dievas joje jokiu būdu ne aukščiau už lenką stovi. Tuo aš noriu pasakyti, kad Lenkijos bažnyčia — yra tautinė lenkų sąmonės kūrėja ir valstybės talkininkė.

Krokuvos Vavelio katedroje, kur palaidotas ir Jógaila, yra labai reikšmingas vieno vyskupo antkapis: iš praversto

jo kārsto kyla Lenkijos aro gaiva ir greta — vyskupo ranka iškelia kardą. Tai prakeikimas Lenkijos laidotojams (po padalinimų) ir prisikėlimo pranasystė. Ir taip perdėm: kryžius ir kardas, Dievas ir tėvynė, malda ir giesmė už tėvynę. Ir ar bereikia stebėtis, kad lenkų bažnyčia, ta vadinamoji "polska viara" lenkų tautai daug daugiau yra davusi (praėity) negu kuri kita jėga. Jeigu lenkiškąjį ekspansiją ėjo viena vaga — per dvarą, tai dar stipresnė ėjo — per bažnyčią.

Kalbant apie lietuvius, žinoma, galima pasakyti, kad niekas kitas jiems nepadarė tiek žalos, kiek ta "polska viara", kurios jos praėitis niekaip nemokėjo padaryti "lietuviškų tikėjimų". Deja, ir ligšiol Lietuvos katalikų tikėjimas yra daugiau internacionalus, negu lietuviškai tautiškas.

Baigdamas šį straipsnelį, aš noriu pasakyti, ir teigti, kad didelė lenkų ir Lenkijos galybė glūdi lenkų kariuomenėje ir kunigijoje, kuri sudaro antrą kariuomenę, lygiai tarnaujantią tautai ir valstybei, kaip ir pirmoji. Šių dalykų iš Lenkijos gali pasimokyti visos tautos, kurios nori gyventi, atsilaikyti ir augti.

J. Kardelis

DEMOKRATINIO GYVENIMO PAGRINDAI

Demokratija yra universalūs idealas, kuris randa išreiškimą daugumoje kalbų ir vietų visoje žmonijoje. Bet žiūrėdami į pasaulį randame, kad demokratija turi mažiau ir mažiau sekėjų tarpe tautų šeimų. Vienoje Europos šalyje po kita, ekonominis sunkmetis sutrynė žmonių tikėjimą į laisvą pasiryžimo sistemą, sunaikino jų pasitikėjimą demokratiškoms įstaigoms. Vienoje tautoje po kita, ginkluotos mažumos paėmė savo rankosna valdymo įrankius nuo beginklių didžiųjų.

Zvėriškumo, užpuolimų ir neapykantos tamsų ir bausių šešėlis kaba viršų Europos, Azijos ir Afrikos kontinentų. Civilizaciją stebina nauji žiaurūs prispaudimai, kurie vis baisesni už tuos, kurie jau praėjo. Nuo vienos dienos iki kitos mes visi su baimė laukiame kokio nors naujo krizio, kuris pradės visą pasaulį apimančių gaisrų.

Civilizuoto pasaulio simpatijos jau seniai yra su kraštu mažumomis. Bet tik neseniai mes matėme kaip didžiūmų tapo pilnai pavergtos. Turtingieji interesai, kuriems diktatorių pakilimas patiko ir kurie teikia toms pagelbą, dabar randą laisvę sunaikinti, ir privatišką turtą beveik visai socializuotą. Minios dirbančių žmonių patraukti demagogiškais atsisaukimais apie naują garbę ir naują gyvenimą, randa ilgesnes darbo valandas ir silpnėjančią gyvenimo normą, ir tuo pačiu laikų nuo jų atimta pagelbą iš užsėmimų unijų, kurios praėityje buvo lyg tvirtovės prieš išnaudojimą.

Tai ir vėl aiškiai mums prisimena, kad gerovė privatiškos nuosavybės kaip ir žmoniškos dvasios laisvė yra surišta su užlaikymu demokratijos.

Duodamos žinios per radijo, kiekvienam namui Amerikoje atneša kiekvieną smulkmenišką žinutę apie tuos įvykius. To pasekmė, atyda mūsų žmonių kreipiamą, kaip niekad praėityje nebuvo kreipiamą į laisvės palinkimą po demokratišką sistemą. Mūsų tautiška apsauga negrąšinama, todėl, kad trečia dalis mūsų gyventojų skaičiaus gimė užsieniuose ar yra vaikai svetur-gimusių tėvų. Kaip tik mūsų tautiškas stiprumas paėina nuo to fakto. Esame tauta tikėjimiška, kultūriška ir ekonomiška. Kiekvienas prisidėjo su jo brangiu paveldėjimu prie susiliejimo, kuris padarė mūsų tautą didelę ir stiprią. Skirtumai, kurie egzistuoja, tik sustiprina tuos daktus, kuriuos mes visi turime išvien — demokratijos ir liuosybės meilę, nekeičiantį pripažinimą civilių ir tikėjimiškų liuosybių ir tvirtą atsidavimą dorumui ir žmoniškumui, kurie veda mus prie paprasto tikslo.

Mes nepatenkinti demokratijos palaiminimais tik todėl, kad mūsų konstitucija tą aprūpina. Konstitucija vokiškos respublikos priimta po pasauliniu karu, rimtai nustato teisę kiekvieno piliečio. "pareikšti jo nuomonę liuosai žodžiu, raštu ar kitokiu būdu", be cenzūros ir "rinktis ramiai ir ne-ginkluotai". Ta rimta deklaracija yra skaudus apgavimas šiandieninės Vokietijos. Sovietų Rusijos konstitucija dabar pareiškia, kad piliečiai gali gė-rėtis laisvu tikėjimišku meldimu, žodžio laisve, spaudos laisve ir demonstrovimo laisve. Tie žodžiai tik juokas minios dabar po komunistiškos diktatorystės jungu.

Laisvės ir tolerancijos dvasia viešpatauja mūsų žemėje ne dėlto, kad įstatymas taip nustato, bet dėl to, kad praktikuojama ir guli širdyse mūsų žmonių. Mūsų demokratija yra saugi, dėlto, kad idealas, kurį mes kaip žmonės norime pa-amžinti.

Ir todėl pastūmėjimas diktatorystės tautos užsienyje, tik verčia mus čia labiau įvertinti demokratiją namie. Jūs matėte atgaivinimą tos demokratiškos dvasios mūsų tautiš-kame gyvenime.

Ir kaip mes pasiekėme pulkį tautišką vienybę tarpe visų rasų ir visų tikėjimų, taip mūsų demokratija reikalauja vienybės ekonomiškose sferoje. Per valdžios tvarkingus procesus, valdžios, kurioje mes atstovaujame, mes turime sutaikyti biznio, darbo ir agrikultūros pastangas. Mes turime apginti žmonių tikėjimą užlaikydami tą lygį, kuri yra dalis Amerikos paveldėjimo.

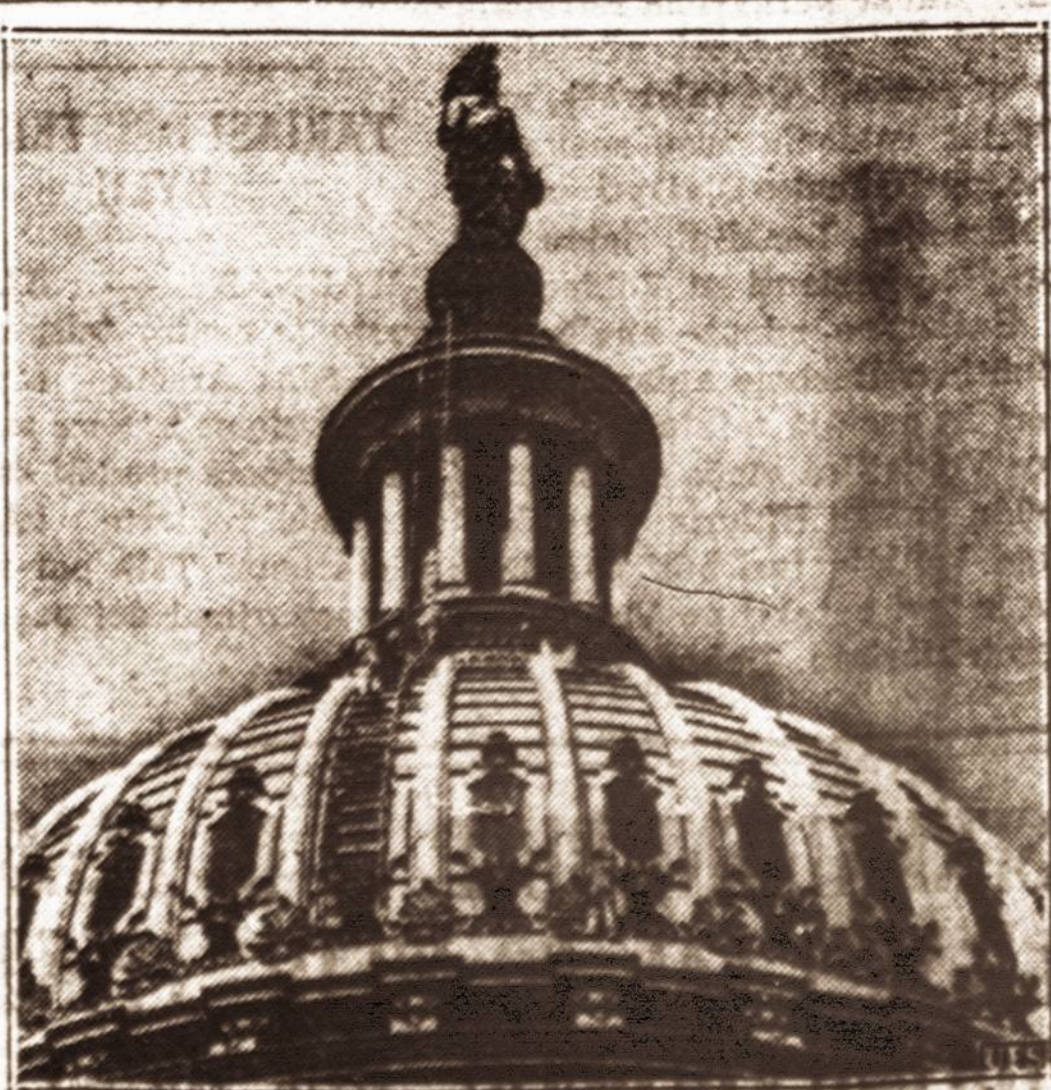
Amerikos žmonės netik nori užlaikyti jų demokratiją, bet jie pasiryžę ją ginti nuo atakavimo iš visų pusių. Moderniški užpuolimų ginklai tapo mirtinai, ir viskas pasaulyje taip sujungta tarptautiška savivalia, kad mes išmintingai dedame prie savo tautiško gyvenimo. Amerika turi būti liuosna nuo pavojaus komunizmo ir fašizmo užpuolimų.

Atsiduokime su stiprumu ir drąsumu tiems liuosybės ir žmoniškos brolystės priesaikams, kurie sudaro tą, ką mes vadiname demokratija.

FLIS

KOVA SU DŽIOVA LIETUVOJE

KAUNAS. — Sveikatos Departamentas kovai su džiova numato praplėsti sanatorijų dispancerių tinklą. Tuo tikstu prie Kauno Rumšiškiškų girininkijoje bus statomas sanatorinis miestelis 100 ha. paūnyje. Sudaroma specialji kovai su džiova komisija, kurios pirmininku sutiko būti kovos su džiova pionierius dr. K. Grinius.

Valo bokštą. — Kongresui išvykus atostogoms darbiniai kai pradėjo valyti Kongreso Rūmų bokštą.

Pasidavė autoritetams. — Moses Annenbergas (antras iš kairės), kuris darė nepaprastai didelį biznį iš slaptų pranešimų apie arklų lenektynes, dabar pasidavė federalinei policijai, kuri jo ieško už nemokėjimą valdžios mokesčių penkių ir pusės milijonų dolerių sumai. Su juo kartu buvo sulaikytas jo sūnus ir bendradarbiai.

NACIŲ BUNDO VEIKLA SIEKIA DIKTATŪROS AMERIKOJE

Bundo stovyklos yra moralio supuvimo ir jaunimo tvirkimo urvais

(Tąsa iš pereinio num.)

Naciai Tikisi Užvaldyti Ameriką

Savo propagandistus ruošia ir šnipinėjimo tinklą tiesia Jungtinėse Amerikos Valstybėse naciai tuo tikslu, kad užvaldyti mūsų kraštą. Esą Vokietija tikisi paimti savo kontrolę Jungt. Amerikos Valstybes už penkiolikos metų.

Tuo tikslu naciai stengiasi sudaryti didelės vokiečių kolonijas šiame krašte ir kuomet apie už penkiolikos metų Vokietijos nacių valdžia pažvelgs į šį kraštą, kad čia susiorganizuotų vokiečiai galėtų pareiklauti prisidėjimo prie Vokietijos. Vadinasi, naciai siekia ir Amerikoje sudaryti tokias patias sąlygas, kokias jie sudarė prijungimui prie Vokietijos Austrijos, Čekoslovakijos ir Klaipėdos.

Jei ištiko Hitleris to siekia Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kaip p-lė Vooros tikrina, tai nacių planai paremti kraštutiniausia beprotybe. Jungtinės Amerikos Valstybės ne Austrija ir ne kiti kraštai, Vokietijos kaiminystėje. Keli milijonai nacių Amerikoje gali būti greičiau išskabinėti ant lempų stulpų, negu jų pareikalavimas mūsų kraštą atiduoti Vokietijai pasiekė Hitlerį.

Bet Vokietijos nacių propaganda Amerikoje ir jų naudai šnipinėjimo tinklas energingai veikia. Esą, daug atgabenama iš Vokietijos įvairios propaganda literatūros. Taip pat vokiečių laivai visuomet gata-vai stovi priimti ir paslėpti Vokietijos šnipus, kuriuos mūsų valdžia susėka ir nori suimti. P-lė Vooros nurodė, kad vokiečių laivai jau kelis tokius šnipus apsaugojo ir juos saugiai parvežė atgal į Vokietiją.

Moralis Supuvimas Nacių Stovyklose

P-lė Vooros liūdijo, kad nacių stovyklose Amerikoje viešpatauja moralis supuvimas ir jaunimo tvirkimas. Ji išvardijo vardais nacių vadus ir nurodė jų gyvenimo adresus, kurie tokiais ištvirkimais pasižymėjo. Esą nacių vadai stengėsi ir ją išnaudoti ir darė užpuolimus net kelias atvejais. Kuomet ji pasiskundė vyriausiems vadams, net ir pačiam Amerikos nacių "fuereieri", Kuhn, nei vienas jų nieko nedarė tokio ištvirkimais sulaukymui. Vienas jų net pasijuokė iš jos: "Tai kas su tavim yra, ar negali išlaikyti to?"

Nacių stovyklose jaunoms mergaitėms pasakojama, kad nėra jokiu nusidėjimu prieš nieką paležtuoti su naciais

ir prieš jų visus žmones. Ji negalėjus pakęsti nacių darbų, kuriais laužomi šio krašto įstatymai ir nusizengėliai prieš įstatymus slepiami ir globojami, todėl ji nutarus galutinai rezignuoti iš nacių organizacijos ir visos veiklos.

Tačiau jai buvo aiškiai ir griežtai pasakyta, kad ji turi tylėti apie visą nacių veiklą, jei nori ramiai gyventi. Jei ji netylės, tai su ja kas nors tokio gali atsitikti. Šitie grūmojimai jai buvo pakartoti kelias atvejais. Bet ji nepaisanti tų grūmojimų ir todėl drąsiai liūdijo apie jai žinomą nacių veiklą Amerikoje.

Jei p-lės Vooros liūdymai nėra perdėti, tai jie parodo kokį platų ir planingą veikimą Amerikoje palaiko diktatorių šalininkai. Nacių veiklos iškelimas yra tik vienos diktatūros žygių parodymas. Be abejonės ir kitos diktatūros palaiko plačią ir energingą savo veiklą Amerikoje. Todėl netenka stebėtis, kad Amerikos ateitimi besirūpinanti įst at imdaviai imasi tyrinėti prieš-amerikonišką veiklą Amerikos demokratijoje.

Matas Spatas

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS REIKALU

Nors trumpai ir tik paviršutiniai prisiminus apie mūsų lietuvių netolimą praėitį reikia pastebėti, kad per ilgą laiką mūsų tauta buvo svetimos šalies pavergta ir suvaržyta vergijos režežiais. Nes tos šalies visoki žvalgai žvalgėsi po lietuvių visą šalį sekiodami mūsų kiekvieną spartesnį ir rimtesnį žingsnį. Net ir spaudos, to dvasiško peno ir žmonių kilniausio idealo mūsų lietuviškojo kalboje buvo uždrausta turėti. O reikia žinoti ir sau įsidėmėti, kad spaudintas žodis knygoje ir laikraščiuose tai yra labai brangus ginklas, kuris kerta tiesų kelią per sužėlusius dirvonus rodydamas žmoniui apšvietos ir susipratimo takus.

Ir tokiose sunkiose aplinkybėse gyvenant mūsų tautai tame laikotarpy užsieny pasirodė laikraštis "Aušra", kuris mūsų liaudies buvo pasiiktas ir branginamas su atvira širdžia ir išskėtomis rankomis. Ir pasidėkavojaant laikraščiu "Aušrai" ir susibūrusiam apie "Aušrą" būrelini aušrininkų prasidėjo mūsų tautoj rimtesnis susipratimas ir stipresnis veikimas dėl pasiūosavimo iš po to svetimos šalies sunkios ir vargingos priespaudos.

Taigi, pažvelgus į mūsų lietuvių tautos netolimą praėitį ir mūsų pirmakūnių aušrininkų pramintus takelius apšvietos ir susipratimo reikale, turim sau prisiminti ir nepamiršti, kad daugelis tų mūsų pirmakūnių veikėjų nekaltai paguldė savo galvas ir išsiė amžinai Sibiro pustyne. Bet jų dvasia ir gausingi paveikti jų darbai pasiliko su mumis amžinai. Vieną ir daugelio mūsų pirmakūnių veikėjų nuveiktų darbų,

Wm. Staupickas, TMD Izd. Globėjas.

Bylos dėl Ispanijos aukso

Prancūzų laikraščiai praneša, kad neseniai Senos Departamento civilinis tribunolas nagrinėjo vieno Prancūzijos banko bylą dėl įdėto ispanų aukso. Kaip žinoma, pilietinio karo metu ispanų vyriausybė padėjo kai kuriuose Prancūzijos bankuose aukso. Bendra vertė tai siekia 1.5 milijardo frankų. Kai ispanų vyriausybė norėjo aukš atgauti, tai Bur-goso vyriausybė pareikalavo to aukso sau. Išaiškinti kam priklauso aukšas buvo paskirta prancūzų teismui. Dabar bylą išnagrinėjus prancūzų teismas nusprendė, kad aukšas priklauso Burgoso vyriausybei. Tačiau byla dar nėra galutinai baigta dėl to, kad Valencijos banko kreditoriai žada paduoti apeliaciją. Šių kreditorių prašymas grąžinti Valencijos bankui aukšą siekia 6 mil. frankų.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Buknaitis

Fellow workers! Not so long ago Laisve's English editor wrote about a nightmare he had in which he saw me as a rabble-rousing nut whose mentality should be examined because I mentioned in one of my recent columns that I could see very little difference between the theory of government in Nazi Germany and Communist Russia.

If the estimable Mr. Walter Kubilius had nightmares when it was only poor little me who was responsible for such absurd and unheard of comparisons between two such obviously unalterably opposed forces as the reprehensible Nazis and the sublimely "democratic" Communists, I certainly feel sorry for his peace of mind now, when the press of the entire world is filled with announcements of practically the same thing.

Once again, I repeat the sentiments I expressed in the column which caused the aforementioned nightmares: a man is judged by the company he keeps. So is a family, an organization, or a nation. If you or I were to countenance or approve, by not opposing, acts of crime which we could possibly prevent, we would be adjudged accessories before or after the crime by any unprejudiced jury.

As before, I repeat that our Lithuanian American followers of Communist leaders have been hoodwinked even worse than were the leaders themselves. No wonder the "Daily Worker," official organ of the Communist Party in America, refused to print anything at all about the proposed "non-aggression" treaty between Soviet Russia and Nazi Germany until it had received direct information regarding the situation from Moscow.

Leaders of the American Communist Party should have known that some such thing would occur. They've been about - facing so frequently in their general policy during the last few years that they should have known that they'd be left holding the bag in which their vaunted opposition to Nazism and their "devoted" defense of democratic processes would be much like a litter of unwanted kittens ready to be drowned.

Yes, Mr. Kubilius, once again I repeat that the only difference between Nazism and Communism is in the names of the systems and of the thugs who are steering the nations using those two forms of government. Isn't it about time that you admitted that in your opinion the difference is the same?

VIENYBĖ

"World's Oldest Lithuanian Newspaper" WEEKLY ENGLISH PAGE Edited By VITALIS BUKNAITIS

Please address all mail concerning this page to the editor, 103-46-107th St., Richmond Hill, N. Y. Unless otherwise credited, ELTA (the Lithuanian Telegraph Agency) is the source of news dispatches from Lithuania, and LAPS (Lithuanian American Press Service) is the source of all other matter printed in this page. Unsolicited material will not be returned unless accompanied by a stamped, self-addressed envelope. Subscription rate for VIENYBĖ'S Weekly English Page is two dollars annually.

ACTORS FIGHT—Ralph Morgan, Screen Actors' Guild president, speaks at Hollywood meeting, at which charges of "blacklisting methods" were hurled at the Alliance of Theatrical Stage Employees. Adolph Menjou and Laurence Tibbett, who also spoke, at right.

TENS OF THOUSANDS EXPECTED AT THE WORLD'S FAIR LITHUANIAN DAY

Hundreds of Buses and Trains Already Chartered For Sept. 10 Festivities

By Jonas Budrys

Acting Commissioner for Lithuania
Lithuanian Consul General to New York

WORLD'S FAIR, N. Y. —

Three and a half months have elapsed since the opening of the New York World's Fair 1939. We now have a vivid idea of what it is all about and can state what participation in the Parade of Nations means to Lithuania.

It was at a considerable financial sacrifice that the Lithuanian Government arranged to have a pavilion at New York's international exposition, but the effort has been well worthwhile and when queried as to whether or not we are satisfied with the results of our participation, we can reply without hesitation: Yes, certainly!

It is estimated that there are a million people of our nationality in North America, including American-born Lithuanians. It is natural to assume that they still retain affectionate sentiments for the old homeland, or the country from which their parents originated. Due to lack of time, coupled with material circumstances perhaps, very few find it possible to visit Lithuania. The Lithuanian Pavilion, therefore, portrays that country to them, at least in part, as it is now. Several tens of thousands of them have already visited the Pavilion and they have given vent to gratified expressions, both orally and through numerous articles in Lithuanian newspapers of the U. S. A. This may be a means of heartening many to visit Lithuania.

Not only those of Lithuanian origin, but people of various other nationalities have visited and been favorably impressed with the Lithuanian Pavilion. The several thousands of pamphlets, moderately distributed throughout the day, tend to prove that our Pavilion is abundantly visited. Our Guest Book contains a wealth of compliments unstintedly given by visitors.

The People and the Press of the U. S. A. have always shown consideration for Lithuania; this we graciously appreciate. During the Fair these same people, we hope, will learn to know us better. Comprehension often leads to better understanding and affection.

We also have great hopes

for Lithuanian Day, which is scheduled for September 10. Three thousand choristers will be there to greet the public with Lithuanian Folk Songs and to demonstrate unstylish folk dances. All Lithuanians of the U. S. A. are enthusiastically preparing for that day. Special trains and hundreds of buses have already been chartered to make it possible for the many tens of thousands of Lithuanians from all parts of the U. S. A. and Canada to reach New York on the appointed day.

Tribute paid Lithuanian Educator in California

Dr. Mrs. Bielskis Give Elaborate Fete in Honor of Prof. Kazys Pakstas

WESTWOOD HILLS, Cal.— Occupying a place of prominence among beautiful functions of the Summer season here was the elaborate reception and dinner with which Dr. and Mrs. Julius J. Bielskis entertained Thursday evening, August 3, at their Hills Avenue home, in honor of Prof. Kazys Pakstas.

The honor guest, a visiting professor at U. C. L. A. this summer, is here from Lithuania, where he teaches political geography of central Europe in Vytautas-the-Great University at Kaunas. Recently Prof. Pakstas was honored by the King of Sweden, who bestowed upon him the rank of the First Knight of the Order of Vasa. The presentation of the Cross was made by the Vice Consul of Sweden in the Memorial Room of Kerckhoff Hall, U. C. L. A. in the presence of the dignitaries of the University.

For the reception, the Bielskis home was beautifully decorated throughout in masses of colorful asters, roses, gladioli, and other lovely summer blooms from their own gardens. Following the reception, the dinner was served, buffet fashion, at group tables set in the attractive patio, where the open fire created a cheery effect. Rose, blue and mauve tones were reflected in a gorgeous arrangement of asters in a blue pottery bowl centering the buffet table. Colored pottery service dishes added to the enjoyment of the varied and tasty Lithuanian dishes prepared under the personal supervision of Mrs. Bielskis, who acquired all the intricacies of the Lithuanian culinary art while she was visiting Lithuania.

WHAT TO SEE IN NEW YORK CITY

Museums and Art Galleries

American Academy of Arts and Letters—633 West 155th St. Reached by I.R.T. 7th Ave. Sub., 157th St. sta.; 5th Ave. buses.

Founded in 1904 by the National Institute of Arts and Letters for the encouragement of Literature and the Fine Arts. Membership limited. There are exhibitions in the Art Gallery from November to May, an Annual Concert of American Music by American Composers. The lectures are given in the Academy Auditorium at 632 West 156th St. Open 10 to 5 p.m. weekdays, 2 to 5 p.m. Sundays and holidays. Adm.: Free.

American Museum of Natural History—77th to 81st Sts. and Central Park West. Reached by Independent Sub., 82nd St. sta.; 8th Ave. bus 10; 79th St. crosstown bus; 9th Ave. "L", 81st St. sta.; I.R.T. 7th Ave. Sub., 79th St. sta.

Founded in 1869 for education and research in natural science and kindred subjects. Lectures are given for students in Public Schools and Colleges, and for the blind. The Mainka seismograph records the occurrence of earthquakes. The sledges and photographs of the Peary and Amundsen expeditions are on view.

There are collections of North American trees, invertebrates, insects, birds and mammals; American Indian handicraft; Eskimo displays; antiquities from Mexico and Central America; groups devoted to the age of man, mammoths and mastodons; Minerals and Gems; a Library of some 117,000 volumes on natural history, anthropology and travel.

Open daily 10 to 5 p.m.; Sunday 1-5. Motion pictures every Sat. at 2. Adm.: Free.

American Numismatic Society—Broadway and 156th St. Reached by I.R.T. 7th Ave. Sub., 157th St. sta.; 5th Ave. bus 19.

A society, a library and a museum in which is displayed coins of all nations and ages, prison money and unusual currencies. Among the medals, both artistic and historical, the work of American sculptors is emphasized.

Open 2 to 5 daily except legal holidays. Admission free.

Bache Collection—814—5th Ave., near E. 62nd St. Reached by 5th Ave. buses; Madison Ave. buses: I.R.T. Lexington Ave. Sub., 59th St. sta.

Open Tues., Wed., Thurs. and Sat. 11-4. Admission by card—received by request. Free.

Brooklyn Central Museum—Eastern Parkway and Flatbush Ave. Reached by I.R.T. Sub., Brooklyn Museum sta. Part of the Brooklyn Institute of Arts and Sciences.

Assisting the hostess in entertaining were Mrs. Bertha Stark, Mrs. Ona Rackus, Miss Martha and Miss Louisa Hawley of Tahiti, and Miss Ruta Bielskis, daughter of the hosts.

Among the guests were Dr. Earle Raymond Hedrick, provost of U. C. L. A., and Mrs. Hedrick, Dean and Mrs. Gordon S. Watkins, Consul Walter Danielson, and Mrs. Danielson, Prof. and Mrs. Malbone W. Graham, Prof. and Mrs. David K. Bjork, Mr. and Mrs. Birger Tingloft, Mr. and Mrs. R. Hawley, and Messrs. Leroy Ireland and Harry C. Chapman.

Primarily devoted to American Indian, Peruvian, Mayan, Aztec, and other American art. The Dept. of Ethnology has an important collection of Czecho Slovak textiles and costumes. Other departments are painting, sculpture, natural history, library, photography and print division, coins, jewelry, etc. Special exhibitions are held throughout the year by various departments.

Open 10 to 5 daily, Sunday 2 to 6. Admission free, except Monday and Friday, when the fee is 25 cents.

Beaches and Pools

Astoria Pool (Municipal)—Astoria Park. Across Triborough Bridge from E. 125th St. to Astoria Park in Queens.

Brighton Beach—Reached by B.M.T. Brighton Beach Subway, Brighton Beach sta. A private beach between Coney Island and Manhattan Beach. It is a half mile long with swimming pool and various amusements. There is a charge for admission.

Jones Beach—Reached by L.I.R.R. and automobile. 2,288 acres about 33 miles from N. Y. C. with facilities for surf and bay bathing, a swimming pool and dining pavilion, and a stadium for concerts.

Long Beach—Reached by L.I.R.R. or automobile along the Southern State Parkway. 25 miles from N. Y. C. A boardwalk, and five miles of beach noted for its heavy surf.

D. C. BALTIC GROUP HOLDS DINNER

Ball Player, Pianist and Cabinet Aide Give Talks at Party

WASHINGTON, D. C.— A young concert pianist, a big league ball player and an aide to a Cabinet member were guests of honor at a dinner given by the Baltic American Society of Washington Sunday evening, August 6.

More than a score attended the dinner, which was given in the garden of the Parrot Tea House. After dinner, the three young guests made informal talks.

Reino Luoma, gifted pianist, talked about the great Finnish composer, Jean Sibelius. He compared the great works of Sibelius with the more primitive compositions of other modern composers.

Joseph Krakauskas, who pitches for the Washington Senators, told the dinner guests that Washington has a good chance of getting into the first division of the American League before the season ends.

The third guest of honor, Victor Sholis, was introduced as a "Scottish-American" Lithuanian. It was explained that Sholis was born in Scotland of Lithuanian parents but is now an American serving as special assistant to Secretary of Commerce Harry Hopkins. He explained some of the functions of the information section of the department.

The president of the Lithuanian Societies, Anthony J. Miceika, of Baltimore, urged the group to attend Lithuanian Day at the New York World's Fair September 10. The dinner was arranged by L. J. Esunas, Secretary of the Baltic American Society.

LIETUVIŲ DIENOS

SVEČIŲ SUTIKIMUI PIKNIKAS

DEXTER PARKE, 74-11 Jamaica Av. Woodhaven, L. I. (Jamaica L. vykstant, išlipti Elderts Lane)

SESTADIENI.

RUGSĖJO 9 D.

1939 m.

Graži Vieta Poilsui ir Pasilinksimuisi Informacijų Stalas, Svečių Sužadindinimas, Susirinkimas Organizacijų, Užkandžiai

Dainos Šokiai Muzika

Aplankykite Lietuvos Paviljoną Pasaulinėje Parodoje
Dėl platesnių informacijų rašykite Lietuvos Pre-Lithuanian Day Committee 193 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Matykite Didžiąją New Yorko Pasaulinę Parodą

KAI BUSITE NEW YORKE

Lankykite —

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubą

BAR RESTAURANT DANCING

LIET. AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Ave., Tel. Evergreen 4-9672 Brooklyn, N. Y.

Čia yra Brooklyno Lietuvių Centras

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klube jūs gausite tikros lietuviškos džiūnų, valgių ir gėrimų. Taipgi gausite visas informacijas apie Pasaulinę Parodą, suesite savo gimines ir senus pažįstamus. Būdami New Yorque, būtinai užsukite į LIETUVIŲ CENTRĄ — turėsite visokių pasitenkinimų.
JURGIS KARPUS, Klubo Gaspadorius.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALE IR PARKAS

Vedėjas J. H. HOFMANN, 947-959 Willoughby ave BROOKLYN, N. Y.

Didelis ir mažos salės baldai, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrenginiai — Gražūs kambariai
Telefonas 5Tggs 2-3842

PAGALVOK APIE RYTDIENĄ!

Nėra žmogaus, kuris nesirgtų ir nemirtų. Susirgus — kiekvienam reikalinga pagalba. Numirus — reikalinga pagalba likusiems šeimos nariams. Bet ne visi žmonės tuo apsirūpina, kol sveiki ir kol nelaimė jų neištinka. BŪK rūpestingai! PAGALVOK apie savo ir savo šeimos likimą — rytdieną! APSIDRAUSK save ir savo šeimą didžiausioje lietuvių apdraudimo ir pašelpo organizacijoje. APSIDRAUSTI galima nuo \$100 iki \$5,000. LIGOJE pašelpą galima gauti nuo \$6 iki \$12 savaitiškai. NARIAI priimami nuo 2 iki 60 metų amžiaus. SUSIVIENIJIME yra apie 15,000 narių. BŪK tos didelės lietuvių šeimos nariu! ĮSIGYK SLA Jubiliejinį Albumą. Tai graži, didelė, istoriška knyga, kurioje telpa virš 1,000 paveikslų — jūsų giminių ir pažįstamų. SUSIVIENIJIMO turtais — virš \$2,000,000. BŪK to turto dalininku! SUSIVIENIJIMO kuopos randasi visuose didesniuose lietuvių centruose Amerikoje. ALBUMO kaina \$5. SLA nariams — \$2.50. PRISIRASYK prie artimiausios tamatai kuopos! INFORMACIJAS gauti: LITHUANIAN ALLIANCE of AMERICA 307 West 30th Street, New York, N. Y.

VIENYBĖ

BRONX'O VIENYBININKAI IŠGAZDINO BROOKLYNĄ

Didžiausias Sujudimas Brooklyno Vienybinių Fronte. Visi Ruošiasi Ginti Brooklyno Vienybinių Garbę. Visi Ruošiasi Į Vienybės Pikniką Šį Sekmadienį

Vakar dienos VIENYBĖS laidoje paskelbus Bronx'o vienybininkų armiją ir jos planus, kaip jie ruošiasi okupuoti Klasių parką sekantį sekmadienį ir užvaldyti dienraščio VIENYBĖS metinį pikniką, Brooklyno vienybininkai ne juokais sujudo. Iš visų Brooklyno vienybininkų fronto dalių plaukia į vyriausią štabą pranešimai ir visi šaukia: *Nepasiduosime Bronx'o vienybininkams!*

Pirmaisiai atėjo pranešimas iš Brooklyno lietuviškų cigonų stovyklos. Pranešimas pasirašytas cigonų karalienės ponios Atkočaitienės ir jos Makaro p. Povilausko, kuriame užtikrina, kad šį sekmadienį anksčiau popietį cigonai okupuos mažiausiai tris stalus Klasių parke. Cigonų generalinio štabo viršininkai p. Karvelis su Atkočaičiu sako, kad jie nori parodyti ir Brooklyno vienybininkams išrinktą cigonų gražuolę Philadelphijos piknikė. Taipgi sako, kad dar nebaigtos Makaro su Rimbu rungtynės ir šiame piknike turės kokių nors būdų galutinai įjėdų persimti.

Naujai diplomatinis santykius užmezgęs su cigonais p. Juozas Ginkus sako, jei reikės visos Lietuvos Palocius bus perkeltas į Klasių parką, bet cigonų grupė turi būti dominuojanti jėga VIENYBĖS metiniame piknike. Cigonams gelbsti smarkioji VIENYBĖS pramogų rėmėja ponija Jakštienė ir Ridgewoodo vienybininkai ponai Citavičiai, Kazlauskai, Tolišiai, Leliai, Skudžinskai, Brazdoniai ir kt.

Rimbo štabo pats viršininkas p. Paulauskas begioja po Grandstrytą organizuodamas savo armiją atsilaukiamai prieš

Bronx'o vienybininkus. Sako p. Rimbas, gali būti tarpe manęs ir Makaro nesutikimai, gali šnairuoti vieni į kitus cigonai ir rimbininkai, bet kuomet eina apie Brooklyno garbės išlaikymą, tai visi vieningai dirbsime, kad Bronx'o vienybininkus nugalytume. Sekmadienį okupuosime nemažiau du stalus Klasių parke.

O stiprusis Brooklyno vienybininkų fronto avangardas Tautininkų Klubas girdėti inkorpore dalyvaus piknike. Klubo diplomatinio korpuso viršininkas p. Antanas Povilanskas generalį štabą užtikrina, kad jei reikės, tai keliais eismis ir kitus tempus, bet šis metinis VIENYBĖS piknikas turi būti Tautininkų Klubu vadovybėje. Tam pritarė Klubu manadžeris Andriuskevičius, dvasios vadas Pr. Narvydas bei šposininkų komiteto pirmininkas vykęs Jonas Narvydas. O klubo žurnalistas Vyšnius, veikėjai Puidokas, Pivariūnas, broliai Pusrungtynės ir šiame piknike turės kokių nors būdų galutinai įjėdų persimti.

Naujai diplomatinis santykius užmezgęs su cigonais p. Juozas Ginkus sako, jei reikės visos Lietuvos Palocius bus perkeltas į Klasių parką, bet cigonų grupė turi būti dominuojanti jėga VIENYBĖS metiniame piknike. Cigonams gelbsti smarkioji VIENYBĖS pramogų rėmėja ponija Jakštienė ir Ridgewoodo vienybininkai ponai Citavičiai, Kazlauskai, Tolišiai, Leliai, Skudžinskai, Brazdoniai ir kt.

Rimbo štabo pats viršininkas p. Paulauskas begioja po Grandstrytą organizuodamas savo armiją atsilaukiamai prieš

bus patenkintas kiekvienas pikniko dalyvis. Nejaugi galima tokią programą suruošti? Perstiktirinsime atsilankę į pikniką. *Stabo Report.*

Mūsų rėmėjai aukoja

Nuoširdžių spaudos palaikytojų ir rėmėjų diena po dienos mūsų eilėse daugėja. Isteigiam VIENYBĖS Spausuvei Modernizuoti Fondai aukojama visų pagal išgales.

Per VIENYBĖS dienraščio "Moterų Pasaulio" vedėją poniją Trečiokię gauta iš Ansonios, Conn. per poniją O. Ceplikienę šių malonių aukotojų aukos: A. Valantinas \$1; T. Čeplikas 50c.; J. Juškis 25c.; J. Marcinkonis 25c.

Už auksą aukotojams reiškiame nuoširdžia lietuviška padėką.

Lankėsi baltimoriečiai svečiai

Pereitą trečiadienį įstaiga aplankė ilgamečiai dienraščio skaitytojai ponai Vincas ir Emilija Kriškūnai iš Baltimoro, Md. Džiugu pažymėti, kad mūsų šeimos nariai atvykę iš tolimųjų kolonijų niekad nepamiršta atlankyti ir savo laikraščio leidyklos. Ponai Kriškūnai VIENYBĖS skaito jau 25 metai.

Su svečiais kartu apsilankė p. Vladas Jankus iš Centerport, L. I. irgi vienybės ir dienraščio skaitytojas. Baltimoriečiai Kriškūnai į lanko Brooklyne savo gimines ir pažįstamuosius. Prie progos aplankė ir Pasaulinę Parodą.

Svečiai apžiūrėjo ir dienraščio spaustuvę jaja pasigėrėdami.

Lietuvių futbolininkų domėsiui

Brooklyno Lietuvių Futbolo komandos nariams įsidėmėtina, kad šio šeštadienio rytą 9:30 val. visi sportininkai susirenka bendai treniruotei į Queens Plaza. Orui atvėsus įvyks kelerų rungtynių su sveimtaučiu futbolu rateliais, todėl prisirūšimas yra reikalingas iš anksto.

Visi komandos nariai ir mėgstantieji šios šakos sportą prašomi atvykti ir pažaisti, pasipraktikuoti. *Komandos pirm.*

Sveikata, gimimai, mirimai

Sveikatos statistikos daviniais pereitą savaitę Brooklyne gimė 875 kūdikiai. Įvairiomis priežastimis mirė 403 žmonės. Pneumonia sergančiųjų mirė 6 asmenys. Influenzos liga mirčių nebuvo. Diphtheria naujai susirgo 4 asmenys. Scarlet Fever 10, Measles 7, Whooping cough 4 ir automobilių nelaimėse žuvo 4 asmenys.

Lietuvių Lyraičių grupė laimėjo tautinių kostiumų kontestą

Rugs. 23 d. Pasaulinėje Parodoje, Sheffield Farms, piešininkystės paviljone įvyko pasaulinės parodos tautinių kostiumų kontestas, kuriame buvo renkami gražiausi ir tipiškesni tautiniai kostiumai. Konteste dalyvavo iš viso penkiolika grupių: vengrai, lenkai, italai, graikai, rumunai, lietuviai ir kiti. Konteste buvo atsižvelgiama ne tik į kostiumų tipingumą, bet ir į jų grožį, pasiuvimo skonį, spalvingumą ir kuklumą.

Kontestas prasidėjo su paroda aplink visą parodą ir baigėsi pačiame Sheffield Farms paviljone.

Lietuvius konteste atstovavo Brooklyno Lyraičių šokių grupė, kurioje buvo grupės vedėja p. Lilian Stillson-Antanavičienė, Aldona Zinis, Anna Cvirka, laimėjusi pasaulinėje parodoje gražuolės kontestą, Al Klimas ir V. Sinušas.

Po parodo ir rinkimų, kuriose dalyvavo penki teisėjai specialistai, Lietuvių Lyraičių Grupė buvo paskelbta kontesto laimėtoja ir atitinkamai apdovanoti. Po kontesto vietinių laikraščių reporteriai klausinėjo laimėtojų įvairių klausimų, ir laimėtojus fotografavo. Vėliau laimėtojai ir kiti dalyviai pavaišinti.

Didžiulis šokių vakaras

Iniciatyva Amerikos Lietuvių Tautinio Jaunimo S-gos Centro šio penktadienio vakarą, Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne įvyks šokiai.

Jau anksčiau spaudoje buvo žymėta, kad A.L.T.J.S-ga rugpjūčio 25 d. rengia toje pačioje salėje šokių vakarą ir piniginių dovanų paskirstymą. Bet dabar, kada rugsėjo 9 d. Dexter parke yra rengiama Pasaulio Lietuvių Susipažinimo Dienos didžiulė pramoga ir S-ga yra kartu su VIENYBĖS dienraščiu tos pramogos rengėja, tai piniginių dovanų paskirstymas įvyks toje milžiniškoje pramojoje dalyvaujant tūkstantinėms miniomis žmonių iš plačiosios Amerikos ir Lietuvos.

Taigi, šiandien, penktadienį, rugs. 25 d. visas Brooklyno ir apylinkių jaunimas prašomas atvykti į jaunimo rengiamus šokius. Šokiams griežta programa. Išangos tikietų nėra. Prašoma visus skaitlingai dalyvauti. *Rengėjai.*

Gautas didelis siuntinys iš Lietuvos skanių saldainių. Kokybė gana aukšta. Pasirinkimas įvairių rūšių. Kainos nebrangios. Vietiniai ir toliau gyvenantieji norinti įsigyti lietuviškų saldainių kreipkitės į **LIETUVIŲ SALDAINIŲ KRAUTUVĘ** Juozas Ginkus, savininkas Brooklyn, N. Y. 495 Grand Street.

Atvyko iš Lietuvos svečių būrelis

Trečiadienio vakare laivu Statendam atvyko į Ameriką p. V. Dulaitis, J. Jurkevičius, M. Alševičiūtė ir M. Tumaitė.

Svečiai pirmu kartu atvyko į šią šalį aplankyti savo giminių ir artimiausius susipažinti su Amerikos gyvenimu ir aplankyti vykstančią pasaulinę parodą. Uoste svečius pasitiko jų giminių gyvenantieji New Jersey valstybėje ir Lietuvių Spaudos B-vės pirm. p. Alb. Trečiokas, kuris pasirūpino svečių išėjimu iš laivo.

P. Dulaitis atvyko aplankyti savo sesučių poniją Lazdynienės ir Strupienės, kurios gyvena Newark, kur svečias ir apsištojo.

Lietuvos svečiams linkime malonios viešnagės Amerikoje.

Sveikinimai iš Adirondack kalnų

Nuoširdžios vienybininkės ponios Ščegauskienės ir Bacevičienės leidamos atostogas Adirondack kalnų atšlaitėse p. p. Ščegauskų vasarnamyje nepamiršta ir mūsų dulkėtame ir tiesiog tvankiame mieste pasiliksusių.

Atsiųstame savo laiškuose rašo: "Siunčiame geriausius linkėjimus iš Adirondack kalnų VIENYBĖS štabui ir visai vienybių šeimai. Oras čia nepaprastai gražus, gyvenk norėk, bet vistiek jau pasilgome visų brooklyniečių. Pasimatysime dienraščio metiniame piknike šį sekmadienį".

Dėkojame už linkėjimus ir tariame iki pasimatymo šį sekmadienį, Klasių parke.

Geriausią Vietą Pirkti LIKERIUS

Didžiausia, Geriausia ir Apsakmingiausia Likierių Krautuvė Brooklyne Yra

Manhattan Liquor Store

Tikrai žinokit, kad perkant sau vynų ir likerius reikia pirkti patinkamą krautuvę.

MANHATTAN LIQUOR STORE

264 Grand St., B'klyn, N. Y. (kampus Roehling St.) Tel. EVergr. 7-1648 License No. L-886

Gimtadienių ir kitų sukaktuvių minėjimai

Rugpjūčio 12 d. gimtadienio šurprizo puota minėta Florencijai Bernotaitėi, 75 So. 3rd St., Brooklyne. Jos teta ponija Domkus parūpino gražų keiką.

Rugs. 12 d. šurprizo show'er puota surengta p-lei Juozapinai Simaitytei, 42 Marcy Ave., Brooklyne. Puota įvyko ponios Sofijos Karsaitienės namuose, 394 Autumn Ave., East New Yorke.

Skaitykit Vienybę

Tel. Market 3-5357 **Michael Akialis, Jr.** Laidotuvių Direktorius 195 Adams St., Newark, N.J.

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gaminti Amerikos ir importuotus degtines, vyuo ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kibiai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat, savininkas
411 GRAND STREET Brooklyn, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS Advokatas
50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
TEL.: TRIANGLE 5-3622
168 GRAND STREET, TEL.: EVERGREEN 8-7179

VINCAS J. DAUNORA APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS - Jauties niekam tikęs - bejėgia? Neturi apetito, baurūs pūstės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORA STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE. (KAMPAS NORTON & 229 GATVĖ) BROOKLYN, NEW YORK

ALLIANCE HALL
Pasaulinę Parodą lankanti lietuvių prašomi atsilankyti į Susivienijimo Salės restoraną. Būsime maloniai priimti ir suteiksime visas informacijas Pasaulinės Parodos lankymo reikalais.
ALLIANCE HALL
WM. SHEDLOW IR BRUNO MINET
Telephone: Evergreen 4-6344
193-197 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS (ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
T. Fred Lefevre - Manager
54-41 - 72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS** (SALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ (RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAVemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

REPUBLIC LIQUOR STORE
LIETUVIŠKAS MONOPOLIS
415 KEAP STR. BROOKLYN, N.Y.
TEL. EV. 7-2089 LICENSE L-72
XAVERAS STRUMSKIS
IŠTAIGA TARNAUJANTI TEISINGAI IR MANDAGIAI SU DIDŽIAUSIU PASIRINKIMU IR ŽEMIAUSIOM KAINOM
SAVAS PAS SAVĄ

TARZANAS IR DRAMBLIŲ MEDŽIOTOJAI

7. Pasislėpę už krūmų Spaikis su Troliu ilgai žiūrėjo į Gonfalą ir jos du draugu. Nors abudu nedorėliai tylėjo, bet mintys jų buvo vienodos: reikia sugalvoti kokį būdą kaip sugauti tą merginą, kuri, sulig jiedviejų galvojimo, gali gauti slapta jėgą iš esamo pas juos deimanto.

Pirmam nudžiugimui dėl netikėto Gonfalos susekimo praėjus, Spaikis su Troliu pradėjo rūpintis. Mergina žia, arti, bet jos draugai apsiginklavę šautuvais, kuomet jiedu turi tik lankus ir strėles. Pulti tuos keleivius ir atimti iš jų Gonfalą nebuvo galimybės. Ką daryt?

Du piktdariai pradėjo klausytis, ką keleiviai kalba. O šie kalbėjosi apie rytojaus medžioklę. "Jei mes turėtume tris vyrus", kalbėjo Wood, "tuomet mes tikrai nušautume keleivius. Bet Gonfala turės pasilikti stovykloje". Gonfala priešinosi: "Aš eisiu šaudyti lūtų su jumis".

Nors vyrai ir draudė ją, bet Gonfala nepasidavė. "Juk jūs žinote, kad aš necivilizuota mergina ir man liūtai nebaisūs. Aš pratusi medžioti, nes daug kartų medžiojau su kadžiais. Aš būsiu trečiuoju medžiotoju ir atvarysiu jums lūtus iš tolo". Trolis su Spakiu nudžiugo.

Kas bus toliau - žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis